

5.	<p>Opis pogona i postrojenja nije izvršen u skladu sa članom 86. stav 3. alineja a) Zakona o zaštiti</p> <p>okoliša tako da u ovom poglavlju nisu dati podaci o tehničkim i tehnološkim karakteristikama pogona i postrojenja iz kojih bi se moglo vidjeti o kakvoj tehnološkoj opremi se radi sa aspekta mogućih uticaja na okoliš, kakve su joj ekološke performanse i usklađenost sa tehničkim i okolinskim standardima. Prema tome, poglavlje 3.1. Tehnološka jedinica pogona/postrojenja u kojoj se odvija glavna djelatnost u skladu sa Prilogom I. i II Prilogom II. — nije opisano;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Izvršena je korekcija teksta, sa više detalja kada je u pitanju opis tehnološkog procesa.</p>
6.	<p>Poglavlje 3.2. Tehnološka jedinica pogona/postrojenja u kojoj se odvijaju ostale djelatnosti u skladu sa Prilogom I. ili Prilogom II. — uopće nije razmatrano iako u sastavu proizvodnog kompleksa ima tehnološka jedinica u kojima se odvijaju ostale djelatnosti u skladu sa Prilogom II. —</p> <p>kao npr. uređaj za prečišćavanje otpadnih voda, skladište opasnog otpada (otpadnih hemikalija), postrojenje za zbrinjavanje opasnog otpada (mesine) i dr.</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Sve navedene jedinice su opisane u poglavlju 3.3. jer su direktno povezani sa djelatnosti.</p>
7.	<p>U poglavlju 3.3. date su kratke informacije o skladištu hemikalija (površina skladišta 648 m² i namjena) iz čega se ne vide druge informacije vezane za moguće uticaje na okoliš zbog curenja i oticanja, pojave požara i</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Tekst će biti dopunjen sa navodima u vezi sa uticajima na okoliš zbog eventualnih curenja, kao i sistemima zaštite od požara.</p> <p>Pregledom tipa hemikalija, kao i godišnje potrošnje donesen je zaključak da industrija nije u obavezi izrade posebnog Plana o sprječavanju većih nesreća i poduzimanja posebnih mjera u skladu sa odredbama Pravilnika o pogonima, postrojenjima i</p>

	<p>dr. Nisu opisani uslovi skladištenja (posebno zapaljivih vrsta hemikalija) i zaštite od požara i drugi važni podaci a radi se skladištu velikog kapaciteta koje zaista ima potencijal da značajno utiče na okoliš. Iz skromnih podataka se ne vidi da li ovo skladište potpada pod obavezu izrade posebnog Plana o sprečavanju većih nesreća i poduzimanja posebnih mjera u skladu sa odredbama Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine FBiH ", broj: 51/21 i 96/22). Smatramo ovo vještīm prikriivanjem važnih podataka i informacija, što ukazuje na neusklađenost sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša.</p>	<p>skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine FBiH", broj: 51/21 i 96/22). Objašnjenje po torm pitanju je dato u okviru poglavlja.</p>
8.	<p>U zahtjevu za obnovu okolinske dozvole nisu dati podaci o položaju objekta i izvora emisija korištenjem Gauss Kruegerovih koordinata</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Izvršena je izmjena načina izražavanja koordinata, iako je i postojeći prikaz bio u skladu sa smjernicama za popunjavanje zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole na stranici FMOIT.</p> <p>https://www.fmoit.gov.ba/bsizakoni/zakoni-na-razini-floih je navedeno: „Tačka 2.3. zahtjeva u kojoj su navedene koordinate lokacije (geografska girina i geografska dužina) prema državnom koordinatnom sistemu popunjava se na način tako sto se unose koordinate središta postrojenja, a kao izvor podataka moguće koristiti i google karte.</p>
9.	<p>U tabeli 1.2. Popis sirovina, pomoćnih sirovina i supstanci koje sadrže opasne supstance nisu dati podaci o kapacitetu skladišta te R12 i S9-Frazi, a neophodni su radi procjene mogućih uticaja i planiranja potrebnih mjera zaštite</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Pregledom MSDS (materijalno tehničkih listova) za svaku pojedinačnu hemikaliju ustanovljeno je da ni jedna nije klasifikovana kao R12 (veoma zapaljivo). Neke hemikalije su klasificirane kao R10 — R11 fraza. O tome je prije tabele dato obrazloženje.</p>
10.	<p>U tabeli 1.4. Skladištenje sirovina i ostalih supstanci - nisu dati podaci o kapacitetu skladišta</p>	<p>Korekcija izvršena</p>

<p>hemikalija radi čega nije moguće utvrditi da li operater ima obavezu planiranja i poduzivanja mjera sprečavanja nesreća većih razmjera zbog prisutnosti opasnih supstanci iznad propisanih količina te izrade Plana sprečavanja nesreća većih razmjera, izvještavanja o poduzetim mjerama i drugih mjera važnih za sprečavanje nesreća većih razmjera u skladu sa odredbama Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreda većih razmjera ("Službene novine FBiH", broj: 51/21 i 96/22).</p> <p>Površina skladišta od 648 m² i primjenjena tehnologija ukazuju da su ove obaveze vjerovatno neophodne. Isto tako u ovoj tabeli nisu date referentne oznake iz dijagrama toka/tlocrta, to se zahtijeva;</p>	<p>Strateški pristup odjela nabave hemikalije PLE /PT je da se hemikalije nabavljaju u količinama koje će zadovoljiti proizvodne potrebe najviše 5 sedmica. Cilj je da se, gdje god je to moguće, ne stvaraju zalihe hemikalija. Iako proizvodni proces zahtjeva korištenja velikog broja hemikalija, svaka od njih se navbavlja u tačnoj količini prema mjesečnoj potrebi procesa proizvodnje. Analizirane su sve hemikalije koje su korištene tokom 2022. godine u procesu proizvodnje, a podatak o maksimalnim zalihama je nadalje analiziran sa stanovišta donje granične količine za pojedinačne kategorije opasnosti prema Pravilniku o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21 i 96/22) koloni 2, dio 1 i dio 2, Priloga Ia i Priloga Ib, te je ustanovljeno niti jedna ne zahtjeva izradu Plana sprečavanja nesreća većih razmjera.</p>
<p>11. U tabeli 1.1. Upravljanje opasnim otpadom, na str. 40, dati su podaci o upravljanju samo za 5 vrsta opasnog otpada a realno u ovakvim pogonima nastaju i druge vrste opasnog otpada, što se vidi iz dokumentacije za izdavanje okolinske dozvole kod drugih pravnih subjekata. Isto tako, prikazane kolrdine opasnog otpada su upite zbog kapaciteta proizvodnje, to bi se moralo preispitati</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Nisu ustanovljeni drugi tipovi opasnog otpada prema kategorijama.</p>
<p>12. U tabeli 2.1. Emisije u zrak iz parnih kotlova - nisu dati nikakvi podaci iako se u predmetnom Zahtjevu za obnovu okolinske dozvole navodi da su u kotlovnici instalirana dva visokotladna parna kotla na plin za proizvodnju pare kapaciteta 2 x 3600 kW;</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>U smjernicama FMOIT je navedeno „Detaljno objasniti sve emisije iz tačkastih izvora. Popuniti tabele o emisijama samo ukoliko se radi o postrojenja sa parnim kotlovima sa toplotnim ulazom većim od 10 MW. Emisiona mjesta u zrak iz ovakvih kotlovnica označi sa A1 (A1-1 A1-n). U industriji nema parnih kotlova sa toplotnim ulazom većom od 10 MW.</p> <p>Iako korekcije nije potrebna, u okviru poglavlja će se dati obrazloženje zašto nije primjenljivo.</p>

13.	<p>U tabeli 3. Fugitivne i potencijalne emisije u zrak - nisu dati nikakvi podaci o fugitivnim i potencijalnim emisijama u zrak iako su prisutne na lokaciji pogona i postrojenja (nekontrolisane emisije iz procesa, otvoreno skladište mesine i dr.).</p> <p>Lokacija i Grad Visoko su poznafi pa čestoj pojavi karakterističnih mirisa u zraku a o tome nisu dati nikakvi podaci u Zahtjevu za obnovu okolinske dozvole česta su negodovanja građana zbog toga a i automatska stanica za monitoring zraka registruje značajna prekoračenja polutanata koji su karakteristični za predmetni tehnološki proces;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Biće dodato još jedno emsiono mjesto fugitivnih emsija, kod privremenog skladištenja mesine, te se za isto mjesto predvidjeti monitoring sulfida i amonijaka.</p>
14.	<p>U tabeli 4.2. Emisije u povrginske vode (str. 52) - Karakteristike emisija nedostaju potrebni podaci za relevantnu analizu emisija u vodu i procjenu uticaja na rijeku Bosnu (nije dat referentni broj emisionog mjesta i nisu dati reprezentativni podaci o emisiji u rijeku Bosnu na osnovu kojih se može dati stvarna ocjena o emisiji i uticaju na rijeku Bosnu. S obzirom da su dati podaci samo za decennbar 2022. godine i da zadovoljavaju emisione standarde, stiče se dojam da se prikrivaju stvarni podaci o kvantitativnim i kvalitativnim karakterisfikama otpadnih voda, to je suprotno odredbama člana 86. stav 3. Zakona o zaštiti okoliša i svrhi pripreme Zahtjeva za obnovu okolinske dozvole angažovanjem ovlaštenog kons.</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Dati su navodi o udaljenosti ad vodotoka rijeke Bosne i najbližim stambenim objektima, a korekcije su izvršene i u prilogu.</p>
15.	<p>Zahtjeva za obnovu okolinske dozvole angažovanjem ovlaštenog</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p>

	<p>konsultanta; U tabeli 6.1. Emisija buke - Zbirna lista izvora buke (str. 57) — data su samo dva podatka o nivou buke i to samo za kompresorsku stanicu na osnovu čega se ne može dat relevantna ocijena uticaja buke na okoliša</p>	<p>Kompresorske stanice su ranijim pregledima identifikovane kao emisiona mjesta buke, a monitoring se radio prema dotadagnjoj okolišnoj dozvoli.</p>
16.	<p>U poglavlju I . Stanje lokacije i uticaj aktivnosti postojećih i planiranih pogona i postrojenja - nisu navedena emisiona mjesta niti su opisana u poglavlju 3.4. Referentna oznaka emisionih mjesta, nisu opisane metode nnierenia/uzorkovanja emisija u zrak, otpadnih voda i buke, nisu opisani uslovi mjerenja/uzorkovanja emisija i dr., te je ovo poglavlje potrebno dopuniti nedostajućim podacima;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Poglavlje će biti dopunjeno sa navođenjem potrebnih podataka.</p>
17.	<p>U poglavlju 3.1. Ocjena kvaliteta površinskih voda, na str. 66 i 67 - nije data ocjena kvaliteta površinskih voda, odnosno rijeke Bosne uzvodno i nizvodno od mjesta ispusta otpadnih voda, kako bi se ocijenili uticaji emisija otpadnih voda iz predmetnog proizvodnog kompleksa na rijeku Bosnu. U ovonn poglavlju data je ocjena kvaliteta otpadnih voda po mjesecima samo za 2022. godinu, a nije poznato podaci dati (da li se radi o srednjim vrijednostima, srednjim maksimalnim ili minimalnim vrijednostima). Nisu date korektne koordinate po DKS-u za mjerno mjesto preliv revizionog prije ispuštanja u recipijent.</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>U pitanju je greška naslova u sdamom obrascu. Korigovani naslov je (Ocjena uticaja emisija u površinske vode). Industrijski pogon nije bio u obavezi da vrši monitoring kvaliteta rijeke Bosne prije i poslije mjesta ispusta. U skaldu sa Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sistem javne kanalizacije („Službene novine FBiH“, br: 26/20, 96/20, 1/24), operater je u obavezi da vrši monitoring otpadnih voda 12 puta tokom godine, odnosno jednom mjesečno.</p>
18.	<p>U tabeli 4.4. Ocjena upravljanja otpadom - nije opisan postojedi sistem upravijanja otpadom prema stvarnom stanju, najdetde nije opisan postupak obrade otpada i sistem smanjenja proizvodnje količina otpada na lokaciji, nije jasno da li se radi o prosječnim godišnjim količinama otpada za petogodišnji period ili o količinama otpada za određenu</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Navedene su sve frakcije otpada i količine se odnose na 2022 godinu.</p>

	godinu ili o nečemu drugom i nisu obuhvaćene sve vrste generisanog otpada pa je neophodno dopuniti ovu tabelu sa podacima o stvarnom stanju;	
19.	U poglavlju 6- Ocjena ambijentalne buke - dati su podaci o mjerenju nivoa buke samo za 2022. godinu a ne i za ostale godine. Prema tome, nije data relevantna analiza buke i njenog uticaja na okoliš	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Prema smjernicama, navode se podaci za posljednju kalendarsku godinu.</p>
20.	Plan mjera, tehnologija i drugih tehnika za spredavanje i/ili smanjenje emisija iz pogona postrojenja sa rokovima za njihovu realizaciju je dominantno prepisan iz važeće okolinske dozvole što znači i iz prethodnog Zahtjeva za obnovu okolinske dozvole, sa isključivanjem nekoliko mjera i bez dodavanja novih mjera u cilju poboljšanja stanja upravljanja zaštitom okoliša i usklađivanja sa okolinskim standardima. Poznato je da pogoni i postrojenja ovog operatera nisu usklađeni sa okolinskim standardima, da su neke emisije i dalje veće od propisanih graničnih vrijednosti i da utiču na kvalitet okoliša. Kakav je odnos ovog operatera prema okolišu pokazuje ponavljanje nekih mjera više od jedne decenije u Zahtjevima za obnovu okolinske dozvole kao npr.: "Funkcionalno osposobijavanje dva postojeća senzora za namjensko mjerenje (signalizaciju) koncentracija H ₂ S locirana na postrojenju za obradu otpadnih voda i pored benzinske stanice "Petrol", te kod svake registracije povedanih koncentracija (iznad definisanog praga) poduzimati mjere za otklanjanje uzroka povedane emisije ovog polutanta i neugodnih mirisa o emu treba redovno voditi evidenciju. Isto tako, vršiti redovnu kontrolu njihovog funkcionisanja s ciljem obezbjeđenja kontinuiranog funkcionisanja ili izvršiti remont i zamjenu mehaničkih dijelova postrojenja za tretman otpadnih voda (rešetke, mjetad, pumpe, kompresori, sita za filtraciju, difuzor, centrifuga za mulj), te mjerene	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Plan mjera je potpuno izmijenjen i usklađen sa zahtjevima NRT, te trenutnim stanjem. Rukovodstvo Prevent Tanning je predvidjelo značajna ulaganja u unapređenje sistema upravljanja okolišem, kojim će u periodu važenja okolišne dozvole osigurati provođenje planiranih mjera.</p>

opreme koja je ugrađena u postrojenje za tretman otpadnih voda s ciljem povećanja efikasnosti prečišćavanja otpadnih voda i smanjivanja štetnih materija u otpadnim vodama" ili uspostaviti automatizaciju rada postrojenja za tretman otpadnih voda u skladu sa tehnološkim rješenjem, te obezbijediti redovno funkcionisanje ovog sistema za elektronsko upravljanje radom ovog postrojenja." Više je takvih mjera i samo se mijenjaju rokovi tako što se prolongiraju za oko 5-6 godina. Zašto se to čini ne navodi se i nije poznato" Mokalica se to činiti sve dok lokalna zajednica i javnost napokon glasno ne zatraže provođenje zakonskih obaveza i/ili ne podnesu tužbe protiv lica koja se ovako ponagaju, suprotno zakonskim propisima.

Isključene su mjere koje se odnose na nekontrolisane emisije u zrak uključujući i mjere za sprečavanje/ublažavanje nekontrolisanih emisija neugodnih mirisa u zrak i okoliš uzrokovanih neadekvatnim postupanjem sa organskim otpadom, što ukazuje na izbjegavanje obaveza za što efikasnije smanjivanje i kontrolu emisija i negativnih uticaja na okoliš.

Nisu planirane mjere za smanjivanje i kontrolu emisija iz procesa mokre obrade koje u skladu sa praksama u koinoj industriji i NRT, a na automatskoj mjernoj stanici za monitoring zraka u gradu Visoko i dalje se registruju prekorigenja zagađujućih materija čije porijeklo je dominantno iz predmetnog pogona radi čega su potrebne mjere smanjivanja i kontrole emisije u skladu sa NRT.

Neke mjere nisu ni prepisane a bilo bi dobro da jesu jer se u Zahtjevu za obnovu okolinske dozvole ne planiraju druge, dodatne mjere? Planirane mjere za upravljanje otpadom su općenite i nisu konkretne. Ne predlaže se poduzimanje konkretnih tehnika, tehnika i organizacionih mjera za smanjenje produkcije otpada,

	<p>izbjegavanje uticaja na okoliš, iskorigtavanje otpada i okolinski prikladno sakupljanje, skladištenje i zbrinjavanje opasnog otpada. Nisu predložene mjere za izbjegavanje uticaja na zemljište i zaštitu zemljišta, te mjere za sprečavanje i kontrolu buke. Isto tako, nisu planirane nikakve mjere za uspostavu i održavanje sistema za upravljanje zaštitom okoliša, upravljanje tehnološkim vodama i otpadnim vodama i dr. Sve ovo pokazuje kakav je odnos operatera prema okolišu.</p>	
21.	<p>U poglavlju 7.3. Sistemi za smanjivanje i kontrolu emisija (str. 80 i 81) - nije razmatran i nije opisan? Umjesto toga navedeno je da ovaj zahtjev nije primjenjiv?</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Biće predstavljeno za sva emisiona mjesta.</p>

22.	<p>Poglavlje 8.</p> <p>Opis planiranog monitoringa i planiranih mjera za smanjenje emisija nije opisano u skladu sa postavljenim zahtjevom iz razloga "to: (1) nisu navedeni referentni brojevi emisionih mjesta, (2) nije planiran monitoring buke, (3) nije planiran monitoring otpada i (4) nije planiran monitoring okoliga u cilju praćenja stanja, uticaja i promjena: (a) rijeke Bosne uzvodno i nizvodno od ispusta otpadnih voda, (b) kvaliteta zraka na lokaciji i (c) buke na osjetljivim lokacijama. Plan monitoringa se mora dopuniti u skladu sa postavljenim zahtjevima i zakonskom regulativom te prirodni tehnoloških procesa i mogućih uticaja na okoliš. Alternativa ovome je učešće u mjerenju emisija prema udjelu u zagađivanju okoliša postrojenja kojim obavlja djelatnost na lokaciji u skladu sa članom 130. stav 3.c) i stav 6. Zakona o zaštiti okoliša;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Navedene su sve zahtjevane informacije.</p>
23 a	<p>U poglavlju 9.2. Uskladenost emisija iz pogona/postrojenja sa najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) nije opisano i analizirano sljedeće u skladu sa postavljenim zahtjevima:</p> <p>1) Nisu opisani i analizirani nikakvi prijedlozi alternativnih rješenja, niti bilo o gdje u Zahtjevu za obnovu</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>U dokumentu su detaljno opisane najbolje raspoložive prakse (NRT) prema dokumentu „ Provedbena odluka komisije EU o donošenju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) u okviru Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama za smanjenje koje (2013/84/EU) predlaže razmatranje i implementaciju.</p>

	<p>okolinske dozvole, iako pogoni i postrojenja negativno utiču na okoliš i nisu usklađeni sa okolinskim standardima, a pogotovo nisu usklađeni sa NRT, to je prvenstveni cilj ovog zahtjeva radi minimiziranja negativnih uticaja na okoliš;</p>	<p>S tim u vezi dat je osvrt na svaku od 27 NRT.</p>
<p>23 b</p>	<p>O pisana/navedena su samo 4 okolinska aspekta od predviđenih u odnosu na čistije tehnologije, redukciju otpada i zadržavanje sirovina. Međutim, nijedan od ova 4 okolinska aspekta još uvijek nije usklađen sa NRT. Nisu realizovane planirane mjere iz važeće okolinske dozvole za usklađivanje sa NRT koje se odnose na smanjivanje opteređivanja postrojenja za tretman otpadnih voda nedistodama, zbrinjavanje organskog otpada koji nastaje u procesu luženja (mesina), smanjenje emisije VOC-a, instaliranje vlnih skrubera za uklanjanje NH₃, H₂S i drugih polutanata iz postrojenja za luženje, otkređavanje i pikovanje CO₂, smanjenje hroma u otpadnoj vodi itd. Neke od ovih mjera su ponovljene, odnosno protežu se u ovaj zahtjev za obnovu okolinske dozvole jer nisu realizovane, a neke mjere su isključene kao to je npr. instaliranje vlninih skrubera za uklanjanje NH₃, H₂S i drugih polutanata iz postrojenja za luženje, otkređavanje i pikovanje koda u cilju smanjivanja emisija, uklanjanja neprijatnih mirisa poboljšanja kvaliteta zraka;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Osvrtom na svaku od 27 NRT mjera date su druge mjere koje su više fokusirane na trenutni tehnološki proces u PIE/Prevent Tanning.</p>

23 c	<p>Opisanim/navedenim mjerama ne može se osigurati/obezbijediti sprečavanje i/ili smanjenje emisije i eliminisati rizici od zagađivanja u skladu sa postavljenim zahtjevima. U ovom odjeljku su navedene neke mjere koje nisu uključene u plan mjera, koji bi se obuhvatio prijedlogom okolinske dozvole, to pokazuje da u dokumentu ima neusklađenosti. Prema postavljenom zahtjevu u ovom odjeljku treba opisati/navesti sve postojeće i planirane mjere i aktivnosti čijom implementacijom treba obezbijediti smanjivanje svih emisija ispod propisanih graničnih vrijednosti, usklađivanje sa NRT i lokacijskinn uslovima kao i sistem upravljanja zagtitom okoliša da pogoni i postrojenja ne utiču znadajnije na okoliš;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Korekcija izvršena u skaldu sa prijedlogom.</p>
23 d	<p>U kratkom obrazloženju izbora tehnologije navedeno je da je "Tehnologija za proizvodnju u Prevent Leather d.o.o. po svojim tehnikim performansama usklađena sa NRT tehnikama, ali je potrebna realizacina mjera u svrhu sanacije nedostataka, poboljšanja tehničkih i ekoloških preformansi te mjera optimizacije tehnoloških procesa i nadzora/kontrole u skladu sa preporukama datim u tehničkim uputstvima o NRT-a, sa ciljem sprečavanja/smanjivanja i kontrole emisija, nastanka otpada, produkcije buke, preveniranja incidentnih situacija i poboljšanja ekoloških performansi". Ova konstatacija upravo pokazuje da je potreban sveobuhvatan kvalitetan plan mjera zagtite okoliša u cilju usklađivanja sa NRT i</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Pregledom 27 NRT ustanovljeno je da je odabir tehnologkog procesa i uredaja izvršen u potpunosti u skladu sa NRT. Ono što je ustanovljeno da je nedostatak u praksi PLE jeste nedovoljno planiranje finansijskih sredstava za odriavanje uredaja i postrojenja za tretman otpadnih voda, čemu je u ovom planu mjera data posebna pažnja.</p>

	okolinskim standardima. Predloženi program/plan mjera to ne može osigurati i neophodna je njegova kvalitetnija dorada u cilju stvaranja obaveza za poduzimanje mjera radi uskladivanja sa lokacijskim uslovima i okolinskim standardima	
23 e	<p>U zadnjem odjeljku poglavlja 9. nisu obrazložena sva odstupanja od emisija vezanih za primjenu NRT te ovaj zahtjev nije ispunjen. Umjesto toga navedeno je da emisije u zrak i vodu te emisije buke ne prelaze propisane granitčne vrijednosti ali su u Zahtjevu za obnovu okolinske dozvole podaci o emisijama selektivni i ne pokazuju stvarno stanje u proteklom petogodišnjem periodu (ne mogu se smatrati relevantnim). Time se stvara slika potpune uskladenosti sa zahtjevima zaštite okoliša a stvarnost je drugačija to pokazuju rezultati monitoringa okoliša i povremena negodovanja građana</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Prema monitoringu koji se izvodio prema zahtjevu okolinske dozvole nije dolazilo do prestopanja granidnih vrijednosti emisija u zrak.</p> <p>Akcentat je dat na uvođenje sistema upravljanja okolišem te vođenje zapisa o pojedinačnim ispadima koji dovode do širenja neugodnih mirisa, porijeklom od sulfida. Vođenjem evidencije o tome i korektivne mjere de biti dio programa mjera, koji će potom biti i dio inspekciskog nadzora.</p> <p>Dodatno de se u obavezu staviti i kontinuirano mjerenje sulfida na granici kruga gradevinske parcele u vlasniftvu PLE/PT.</p>
24	<p>Poglavlje 10. Program za unapređenje rada pogona/postrojenja nije opisano u skladu sa postavljenim zahtjevima jer planirane mjere i aktivnosti ne mogu osigurati smanjivanje emisija ispod graničnih vrijednosti, minimiziranje negativnih uticaja na okoliš, uskladivanje sa NRT i okolinskim standardima kao i sa lokacijskim uslovima jer se predmetni proizvodni kompleks nalazi uz rijeku Bosnu i okruien je naseljima sa većim brojem stanovnika.</p> <p>Predložene mjere nisu konkretne i radi se o općim i načelnim mjerama bez investicionih, tehničkih i tehnoloških za poboljšanje ekoloških performansi pogona i</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Izvršena je izmjena programa mjera i predviđena sredstva potvrđena sa rukovodstvom kompanije.</p>

	<p>postrojenja i usklađivanje sa NRT</p> <p>Planirana finansijska sredstva za implementaciju predviđenih mjera jasno pokazuju svu neozbiljnost i nebrigu po pitanju provedbe mjera zaštite okoliša. Na godišnjem nivou je planirano svega 5.620 KM (ukupno za 5 godina 28.100 KM), Što nije dovoljno ni za monitoring?</p> <p>Ovim se ne može obezbijediti nikakva zaštita okoliša a izdavanje okolinske dozvole sa ovakvim mjerama jednom ozbiljnom zagađivadu okoliša činilo bi zloupotrebu prava i improvizaciju okolinske dozvole koja u ovom slučaju ne može biti nikakav instrument pravne zaštite okoliša;</p>	
25	<p>Procjena rezultata implementiranja svake od mjera iz programa na smanjenje emisija, energetske efikasnosti, korištenje sirovina, vode i energije nije korektna jer nije zasnovana na stvarnom stanju i konkretnim pokazateljima i data je formalno;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Izvršena je korekcija programa mjera, te s tim u vezi i rezultata implementacije svake od mjere.</p>
26	<p>Opis načina izvještavanja o rezultatima izvršenja mjera odnosno predloženog programa nije kompletiran, vezano koje je sve izvještaje operater dužan pripremati i kome sve dostavijati u određenim zakonskim rokovima, što treba dopuniti radi stvaranja obaveza;</p>	<p>Korekcija izvršena</p> <p>Navedene su institucije prema kojima će se vršiti dostavljanje informacija.</p>
27	<p>U poglavlju 1.1. Sprječavanje nesreća većih razmjera i reakcije u akcidentnim slučajevima nije analizirano skladište hemikalija (povrine 648m²) o vrsti i količini hemikalija a postoji mogućnost da potpada pod obavezu izrade posebnog Plana o sprečavanju većih nesreća i poduzimanja posebnih mjera u skladu sa odredbama Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih raz., („SI no FBiH", broj:51/21 96/22);</p>	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Izrada plana nije potrebna jer se ne posjeduju hemikalije R12 fraze, a zapaljive hemikalije se drže u posebno odvojenom dijelu skladišta što je bila instrukcija ranijih inspeksijskih pregleda.</p>

28.	Uz Zahtjev za obnovu okolinske dozvole nisu objavljeni na Internet stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma prateći dokumenti (Plan upravljanja otpadom, Izvještaji o monitoringu emisija i dr.), koji dokazuju podatke i planirane mjere u Zahtjevu zbog čega se javnosti otežava pristup potrebnim informacijama i učešće u donošenju odluka u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša.	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Prilozi su bili dostupni u FMOIT</p>
-----	--	---

Dana 16.01.2024. godine zaprimljen korigovan Zahtjev za izdavanje rješenja o obnovljenoj okolišnoj dozvoli u skladu sa zaprimljenim primjedbama. Zahtjev sadrži matricu komentara odnosno odgovore na primjedbe, ista je prosljeđena zainteresovanim stranama, MZ Arnautovići i Narod i Pravda Gradski odbor Visoko 23.01.2024. godine. Dopunjeni zahtjev za izdavanje rješenja o okolišnoj dozvoli stavljen na javni uvid na stranicu ministarstva u skladu sa članom. 88 Zakona o zaštiti okoliš 28.03.2024. godine. U zakonskom roku od 30 dana zaprimljene su primjedbe i sugestije na objavljeni korigovani zahtjev od strane Narod i Pravda gradski odbor Visoko, broj: PR.I-01/24 od 23.04.2024. godine, a iste su prosljeđene operateru na očitovanje dopisom od 26.04.2024. godine. Dana 08.05.2024. godine operater je dostavio očitovanje (matricu komentara) na gore navedene primjedbe te je isto prosljeđeno zainteresovanim stranama dopisom od 10.05.2024.godine.

MATRICA KOMENTARA – PRIMJEDBE I ODGOVORI NA PRIMJEDBE - II

Br.	Komentar	Korekcija izvršena/nije izvršena
1.	U odjeljku vlasništvo nad objektima nisu dati podaci o ugovoru (broj, period važenja), a u Zahtjevu je navedeno korisnik Prevent Tanning d.o.o. objekata (pogona i postrojenja)	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Uz Zahtjev su priloženi Ugovor o najmu i Ugovor o zakupu između ugovorenih strana „Prevent Leather“ d.o.o. Visoko i „Prevent Tanning“ d.o.o. Visoko.</p>
2.	U poglavlju B. nisu navedeni interni dokumenti vezani za zaštitu okoliša bivšeg partnera, čime se stiče slika da novi operater već ima uspostavljen sistem upravljanja zaštitom okoliša. Nisu navedeni dokazi da li novi operater posjeduje odgovarajuće interne dokumente vezane za zaštitu okoliša i prijedlog sistema za upravljanje aktivnostima zaštite okoliša, jer se radi o djelatnostikoja može značajno negativno uticati na okoliš, što je isti pogon i	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>U poglavlju B. Zahtjeva navedeno da će Prevent Tanning preuzeti sve nastale procedure rada nakon sticanja okolišne dozvole.</p>

	postrojenja uzrokovali za vrijeme rada;	
3.	U tabeli 1.1. upravljanje opasnim otpadom dati su podaci za 5 vrsta opasnog otpada a u ovakvim pogonima nastaju i dr. vrste kao: otpad od odmaščivanja, otpadna hidraulična ulja, otpadne emulzije, mulj iz separatora, električni i elektronski otpad, baterije i dr.	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>U tabeli su navedene otpadne frakcije koje su se do sada prikupljale i posebno zbrinjavale. Otpadna ulja, otpad od odmaščivanja, hidraulična ulja i sl se prikupljaju zajedno pod šifrom 130208* i kao takav se zbrinjava od strane ovlaštenog operatera. Električni i elektronski otpad se zbrinjava pod šifrom 200121* i potom zbrinjavaju kod ovlaštenog operatera. Planom upravljanja otpadom, te naručito Zahtjevom za obnovu okolišne dozvole kao jedna od mjera navedeno selektivno prikupljanje otpada, te redovan monitoring kako slijedi: „Selektivno prikupljanje i označavanje pojedinih kategorija otpada korištenjem referentne liste otpada iz Pravilnika o kategorijama otpada sa listama (SI novine FBiH br:9/05). Svakodnevno provođenje mjera sa sprečavanje nastanka otpada i reciklažu korisnih vrsta otpada (izdvajanje ambalažnog, električnog i elektronskog otpada, metalnog i dr korisnih kategorija otpada), te redovno vođenje evidencije o prikupljenim i isporučenim količinama korisnih kategorija otpada. Redovno provoditi monitoring nastanka i otpreme otpada po kategorijama otpada i voditi evidenciju o nastanku i otpremi otpada u skladu sa planom i propisima o upravljanju otpadom. Kompanija vodi naročitu pažnju da otpadne frakcije, okarakterisane kao opasne ili sa mogućnošću reciklaže ne završava u komunalnom otpadu.</p>
4.	U Tabeli 3. Fugitivne i potencijalne emisije u zrak – nisu dati podaci o fugitivnim i potencijalnim emisijama u zrak iz postrojenja za prečiščavanje otpadnih voda, a poznato je da uzrokuju značajne probleme radi čega su bila negodovanja građana	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Podaci o emisijama u zrak iz postrojenja za prečiščavanje otpadnih voda su dostavljeni u Prilogu 11., a dodatno je na osnovu prethodnih primjedbi na prvobitni zahtjev na navedenu Tačku, u poglavlju F. Opis stanja lokacije pogona/postrojenja i praćenja stanja okoliša –tačka 2. Emisiona mjesta/tzačke emisije (ispusti) predviđen u narednom periodu dodatni monitoring emisija sulfida i amonijaka upravo na postrojenju za tretman otpadnih voda, odnosno biološkom bazenu. Mjera broj 12, u poglavlju 7.1. specifično propisuje postavljanje dodatnih 4 monitoring tačke, od čega je jedna namjenjena za fugitivne emisije i to u blizini privremenog skladišta mesine i otpadne dlake, a pored postrojenja za tretman otp voda.</p>
5.	U poglavlju 6. Ocjena ambijentalne buke – dati su podaci o mjerenju nivoa buke samo za 2022. godinu a ne i za ostale godine. Prema tome, nije data relevantna analiza buke i njenog uticaja na okoliš	<p>Korekcija nije potrebna</p> <p>Prema smjernicama, navode se podaci za posljednju kalendarsku godinu.</p>

6.	Plan mjera, tehnologija i dr.tehnika za sprečavanje ili smanjenje emisija iz pogona postrojenja treba doraditi sa mjerama vezanim za funkcionalno osposobljavanje postrojenja, sanaciju i otpimizaciju rada u cilju smanjivanja emisija i uticaja na okoliš ispod propisanih okolinskih standarda, odnosno ispod propisanih gve za emisije, kako bi zadovoljile gve za zrak, vode i buke.	U poglavlju 7. Opis predloženih mjera za sprečavanje ili smanjenje emisija ili produkcije otpada iz postrojenja i rokovi za njihovu realizaciju – je detaljno opisano i kroz niz mjera predviđeno funkcionalno osposobljavanje postrojenja, te su predviđena značajna sredstva ulaganja za sanaciju i optimizaciju rada postrojenja u cilju smanjivanja emisija i uticaja na okoliš za period od 5 godina, kao i u poglavlju 9.2. Usklađenost emisija iz pogona sa NRT i poglavlju 10. Program za unapređenje rada pogona – je detaljno opisano kroz konkretne mjere i aktivnosti uz planirana značajna sredstva za ulaganje u sanaciju i optimizaciju rada pogona/postrojenja za narednih 5 godina u iznosz cca 1.660.000,00 KM što se može vidjeti i kroz finansijsku procjenu predloženih mjera programa u poglavlju 10.
7.	U poglavlju 7.3. Sistemi za smanjivanje i kontrolu emisija – treba doraditi sa konkretnim mjerama i aktivnostima jer je od ključne važnosti dase emisije smanje ispod gvekako ne bi značajnije uticale na kvalitet okoliša kao u ranijem periodu.	Korekcija nije potrebna U korigovanom Zahtjevu su u okviru poglavlja 7., 9. i 10. već detaljno opisane konkretne mjere i aktivnosti u cilju smanjivanja i kontrolu emisija i uticaja na okoliš. Rukovodstvo Prevent Tanning je predvidjelo značajna ulaganja u unapređenje sistema upravljanja okolišem, kojim će u perioduvaženja okolišne dozvole osigurati provođenje planiranih mjera, što se može vidjeti kroz finansijsku procjenu predloženih mjera programa za unapređenje rada pogona/postrojenja u poglavlju 10.
8.	Organizovanje javne rasprave radi iznošenja materijalnih činjenica i dokaza u cilju predlaganja adekvatnih mjera zaštite okoliša.	Korekcija nije potrebna U konkretnom slučaju se radi o obnovi okolinske dozvole. U stavu (6) člana 93. Zakona o zaštiti okoliša navodi se da se javnost obavještava o pokretanju samog postupka obnove u rokovima i na način propisan članom 40. istog Zakona. Dalje, članom 40. stav (2) alineja b) Zakona propisan je način učešća javnosti u postupku izdavanja okolinske dozvole, na način da FMOIT osigurava učešće javnosti u odlučivanju za sva postojeća postrojenja i nova postrojenja za koja nije potrebna procjena uticaja na okoliš u obliku javnog uvida.

Pored navedenih komentara na primjedbe, treba uzeti u obzir da budući operater „Prevent Tanning“ d.o.o. planira raditi sa značajno umanjenim kapacitetom, naslijedivši sve dozvole i obaveze bivšeg poslovnog subjekta, što će osigurati ponovno upošljavanje. „Prevent Leather“ d.o.o. je imao projektovani kapacitet pogona za preradu kože 70-80 t/dan, cca 2000 kom/dan, cca 18 800 t/god, cca 500 000 kom/god. Novi nosioc okolišne dozvole „Prevent Tanning“ d.o.o. planira raditi sa 30% prethodnog kapaciteta odnosno 21.24 t/dan, cca 600 kom/dan, cca 5640/god, cca 150 000 kom/god, te u skladu sa navedenim „Prevent Tanning“ d.o.o. je dostavio Zahtjev za ishodovanje okolišne dozvole na kapacitet 21-24 t/dan. Samim tim očekuje se značajno manja produkcija otpada, emisija u zrak i otpadnih voda. Pored toga kompanija je odlučna u pokretanju proizvodnje samo uz implementaciju planiranih mjera smanjenja/sprečavanja uticaja na okoliš, koje su navedene u Zahtjevu za obnovu okolišne dozvole.

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) i članom 88. stav (5) objavljen je nacrt rješenja o izdavanju obnovljene okolišne dozvole za „Prevent Tanning“ d.o.o. Visoko - postrojenje za štavljenje kože na web stranicu Federalnog ministarstva okoliša i turizma dana 23.05.2024. godine gdje se daje javnosti rok od 8 dana za dostavu primjedbi, sugestija i komentara.

Nakon isteka roka za dostavu primjedbi na nacrt rješenja o okolišnoj dozvoli, nisu zaprimljene/zaprimljene su primjedbe, sugestije i/niti komentari na isti od strane zainteresovane javnosti.

Dopisom broj: UPI05/2-02-19-5-136/23 od 20.07.2023. godine Federalno ministarstvo okoliša i turizma je zatražilo dopunu zahtjeva za pokretanje upravnog postupka za izdavanje rješenja o obnovljenoj okolišnoj dozvoli u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) član 87. stav (1) slijedećom dokumentacijom:

- u skladu sa Uredbom kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22) član 6. stav 5. potrebno je da dostavite Izjavu o tačnosti, istinitosti i potpunosti podataka koji su sadržani u zahtjevu, a koju zakonski zastupnik privrednog subjekta koji podnosi zahtjev, pod moralnom, materijalnom i krivičnom odgovornošću daje pred nadležnim organom (općina ili notar). Obrazac izjave nalazi se u Prilogu V. koji je sastavni dio ove uredbe,

- u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) član 86. stav 2. tačka c) potrebno je da dostavite uvjerenje izdato od nadležne porezne uprave da nema neizmirenih novčanih obaveza za kazne izrečene zbog učinjenih prekršaja u oblasti okoliša,

- u skladu sa Zakonom o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih pristojbi („Službene novine FBiH“, broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17) Tarifni broj 57. stav 4. potrebno je da dostavite dokaz o uplati takse za izdavanje okolišne dozvole.

Dana 16.08.2023. godine operater je dostavio:

- Prilog V. Izjavu o tačnosti, istinitosti i potpunosti podataka koji su sadržani u zahtjevu, u skladu sa Uredbom kojom se utvrđuju pogoni i postrojenja koja moraju imati okolišnu dozvolu („Službene novine FBiH“, broj: 51/21, 74/22) član 6. stav 5.

- u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, broj: 15/21) član 86. stav 2. tačka c) operater je dostavio uvjerenje kojim se potvrđuje da porezni obveznik nema duga po osnovu javnih prihoda, izdato od strane Kantonalnog poreznog ureda u Zenici od 28.07.2023. godine, broj: 13-4/10-12-5-2333/2023fa

- Dokaz o uplati federalne takse za izdavanje okolišne dozvole u skladu sa Zakonom o federalnim upravnim pristojbama i tarifi federalnih upravnih pristojbi („Službene novine FBiH“, broj: 6/98, 8/00, 45/10, 43/13 i 98/17) Tarifni broj 57. stav (4).

Imajući u vidu da su ispunjeni zakonom propisani uvjeti, u skladu sa članom. 89. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, br: 15/21) doneseno je rješenje kao u dispozitivu.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih taksi („Službene novine FBiH“, br: 43/13) Traife federalnih upravnih pristojbi – 14 Takse iz oblasti okoliša tarifni broj 57. tačka 4. podnositelj zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun Federacije Bosne i Hercegovine broj: 1020500000106698 otvoren kod UNION BANKE d.d. Sarajevo.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba.

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prijepisu.

MINISTRICA**dr.sc. Nasiha Pozder****Dostaviti:**

- „Prevent Tanning“ d.o.o. Visoko,
Topuzovo Polje bb, 71300 Visoko
- Ministarstvo za prostorno uređenje,
Promet, komunikacije i zaštitu okoline ZDK
Kučukovići 2, 72000 Zenica
- Grad Visoko, Alije Izetbegovića 12A,
71300 Visoko
- Federalna uprava za inspekcijske poslove,
Fehima ef. Čurčića 6, 71000 Sarajevo
- MZ Arnautovići, Mulići 93, 71300 Visoko
- NAROD I PRAVDA, Hakije Kulenovića 12,
71000 Sarajevo
- sektoru
- arhivi

